

09-10-2013

REPUBLIKA HRVATSKA
PUČKI PRAVOBRANITELJ
OMBUDSMAN

Broj: P.P. – 13-01-2181/13
Zagreb, 3. listopada 2013.

Hrvatska komora primalja
gospođa Barbara FINDERLE, predsjednica
Kutnjački put 2a
10000 Zagreb

Predmet: priziv savjesti primalja – mišljenje

Poštovana gospođo FINDERLE

Svojim podneskom pučkoj pravobraniteljici zatražili ste njeno očitovanje o razlozima zbog kojih smatra da bi pravo na priziv savjesti primaljama trebalo propisati Zakonom o primaljstvu.

Sloboda mišljenja, savjesti i vjeroispovijedi spada u ljudska prava i temeljne slobode zajamčene međunarodnim dokumentima, u prvom redu Općom deklaracijom o ljudskim pravima (članak 18.) Ujedinjenih naroda i Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (članak 9.). U Republici Hrvatskoj sloboda savjesti i vjeroispovijedi te sloboda javnog očitovanja vjere ili drugog uvjerenja zajamčena je člankom 40. Ustava Republike Hrvatske. Iz ove ljudske slobode proizlazi pravo pojedinca na priziv savjesti, odnosno legitimno dopuštenje da ne postupi po zakonu ili pojedinoj njegovoj odredbi koja propisuje ponašanje protivno njegovoj savjesti.

Kako bi se izbjegla bilo kakva dvojba oko priznavanja primaljama prava na priziv savjesti te otklonila mogućnost ponavljanja slučaja primalje Jage Stojak, potrebno je pravo na priziv savjesti propisati Zakonom o primaljstvu. U prilog tome govori i činjenica da zakoni kojima su uređene ostale zdravstvene djelatnosti, bez iznimke, sadrže odredbu o pravu na priziv savjesti.

Zakon o liječništvu (NN – 121/03 i 117/08) člankom 20. propisuje da se liječnik radi svojih etičkih, vjerskih ili moralnih nazora, odnosno uvjerenja ima pravo pozvati na priziv savjesti te odbiti provođenje dijagnostike, liječenja i rehabilitacije pacijenta, ako se to ne kosi s pravilima struke te ako time ne uzrokuje trajne posljedice za zdravlje ili ne ugrozi život

pacijenta. Liječnik mora pacijenta pravodobno izvijestiti o svojoj odluci te ga uputiti drugom liječniku iste struke, a o pozivu na priziv savjesti dužan je izvijestiti i svog nadređenog ili poslodavca.

Pravo na priziv savjesti na identičan je način propisano člankom 3. stavkom 4. Zakona o sestrinstvu (NN – 121/03, 117/08 i 57/11) te člankom 26. Zakona o stomatološkoj djelatnosti (NN – 121/03, 117/08 i 120/09). Zakon o medicinskoj oplodnji (NN – 88/09, 137/09 i 124/11) u članku 38. daje pravo na priziv savjesti zdravstvenim i nezdravstvenim radnici koji bi trebali provesti ili sudjelovati u provođenju postupka medicinske oplodnje.

Budući da je na službenim mrežnim stranicama pučke pravobraniteljice 22. kolovoza 2013. godine objavljeno priopćenje o pravu na priziv savjesti, upućujemo Vas da ga potražite na adresi www.ombudsman.hr.

S poštovanjem

ZAMJENICA PUČKE PRAVOBRANITELJICE

Lidija Lukina Kezić